

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๖๓๖๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล เรื่อง การแก้ไขปัญหายาเสพติด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๗๕๒๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๖๓๗๘ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด
ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบำบัดรักษา การป้องกัน การฟื้นฟูสภาพทางสังคม ให้แก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานด้านงบประมาณ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความละเอียดตามอ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล เรื่อง การแก้ปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงขอยกเลิกหนังสือตามที่อ้างถึงและกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบถึงแนวทางดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาดำเนินการตามภารกิจด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑. แนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด ประกอบด้วย

๑.๑ การป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน การสร้างความยั่งยืนในการป้องกันปัญหายาเสพติด และปฏิบัติการเฝ้าระวัง ค้นหาให้โอกาส ดูแล และช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๑.๒ การป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย การป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษา และการป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

๒. แนวทางการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการเชิงรุก ดังนี้

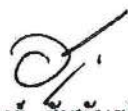
๒.๑ การดำเนินการคัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูอาทิ การจัดตั้งศูนย์คัดกรองเพื่อคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด การมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมดำเนินการคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด การสนับสนุนกระบวนการคัดกรองและบำบัดรักษา การส่งต่อผู้เสพยาเสพติด (ผู้ป่วย) เพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนการบันทึกผลการดำเนินงานในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.)

๒.๒ การดำเนินการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยพิจารณาจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จังหวัด/อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ที่จำเป็นและเหมาะสม แก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาตามที่ร้องขอ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างปกติ

๓. แนวทางการดำเนินงานด้านงบประมาณ มี ๒ กรณี คือ ๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้จ่ายจากงบประมาณของตนเอง เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ หรือให้การสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการจัดหาพัสดุ และ ๒) การใช้จ่ายจาก งบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนเสริมสร้างสุขภาพและป้องกันโรคได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรชิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
โทร ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนนท์

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความเป็นมา

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้มีการประชุมศูนย์ปฏิบัติการติดตามเร่งรัดการบำบัดรักษาฟื้นฟูสภาพทางสังคม ป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ศปก.ครส.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ โดยมีนายกรัชมณตรี (นางสาวแพทองธาร ชินวัตร) เป็นประธานการประชุม และการประชุมคณะกรรมการติดตาม เร่งรัดการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ครส.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ ได้มีข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างเด็ดขาดและครบวงจรให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ซึ่งตามแผนปฏิบัติการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้เน้นการขยายการมีส่วนร่วมของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในการนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล เรื่อง การแก้ปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้กำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบและใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาดำเนินการตามภารกิจด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้ภารกิจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดถือเป็นส่วนหนึ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ สำหรับการปราบปรามยาเสพติดไม่ถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

- ๑.๑ การจัดทำสื่อ และการจัดกิจกรรมรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน
- ๑.๒ การจัดทำกิจกรรมหรือการจัดอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๑.๓ การจัดกิจกรรมในการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษา ฟื้นฟู ผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด
- ๑.๔ การจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบำบัด รักษา ฟื้นฟู หรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู

๒. ประมวลกฎหมายยาเสพติด

มาตรา ๑๑๖ และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้มีศูนย์คัดกรองการใช้ยาเสพติดในพื้นที่ระดับตำบลทุกจังหวัด โดยมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจหาสารเสพติดในร่างกาย คัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด ภาวะความเสี่ยงทางสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต พิจารณาส่งต่อผู้เข้ารับการบำบัดรักษาไปยังสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด รวมถึงจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการคัดกรองและข้อมูลอื่นของผู้รับการคัดกรอง

มาตรา ๑๑๘ และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้มีศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นส่วนปฏิบัติการให้การสนับสนุนช่วยเหลือและสงเคราะห์แก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา โดยให้ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์แก่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาตามมาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๖๙ เพื่อให้ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาได้รับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยได้รับบริการด้านสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์ที่จำเป็นและเหมาะสม รวมทั้งช่วยเหลือสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยไม่กลับมากระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ทั้งนี้ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุน และช่วยเหลือการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษา การติดตามดูแลปัญหา ด้านสุขภาพและการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. การดำเนินงานด้านการป้องกันยาเสพติด

๑.๑ การป้องกันปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑.๑ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยการเตรียมความพร้อมหมู่บ้าน/ชุมชน สร้างความตระหนักถึงปัญหาและโทษภัยของยาเสพติดให้กับประชาชน สร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันปัญหายาเสพติดให้กับแกนนำในระดับพื้นที่ การทำความเข้าใจหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยการสำรวจ/คัดกรอง บ่งชี้ปัญหา วิเคราะห์/จำแนกกลุ่มเป้าหมาย และวิเคราะห์ศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชน รวมถึงการวางแผน การดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมและประสานภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ร่วมดำเนินการ

๑.๑.๒ สร้างความยั่งยืนในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดการองค์ความรู้และการเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับพื้นที่ รวมทั้งการพัฒนาเยาวชน เพื่อสร้างแกนนำรุ่นต่อไป

๑.๑.๓ ปฏิบัติการเฝ้าระวัง ค้นหา ให้โอกาส ดูแล และช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการกำหนดกติกาในหมู่บ้าน/ชุมชน การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน ครอบครัว คนทำงาน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการสอดส่อง เฝ้าระวัง โดยอาจดำเนินการร่วมกับการเฝ้าระวังและสำรวจ (Re X-ray) จัดจำแนกกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง กับปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น การทำเวทีประชาคม หมู่บ้าน/ชุมชน การตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดในพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นการแก้ไขผู้เสพยาเสพติด การดูแล ผู้ผ่านการบำบัดรักษา และการจัดการพื้นที่เสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง เป็นต้น

ทั้งนี้ สำหรับชุมชนในพื้นที่เทศบาลนครและเทศบาลเมือง อาจพิจารณาส่งเสริมการป้องกันปัญหายาเสพติด ด้วยกระบวนการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้อีกทางหนึ่ง

๑.๒ การป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒.๑ การป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนในระบบการศึกษา

(๑) สถานศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และวิทยาลัย) ทุกแห่ง ดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกัน ในเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา โดยการบูรณาการการจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนผ่านการจัดกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ มุมส่งเสริมพัฒนาการ และการพัฒนาทักษะสมอง : Executive Functions (EF) และจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน ที่มีคุณภาพ และสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพัฒนาการ เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างองค์ความรู้เข้าใจ ในการออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะสมอง : Executive Functions (EF) โดยบูรณาการกับหลักสูตร การศึกษา

(๒) สถานศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และวิทยาลัย) จัดให้มี “ระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กเล็ก/นักเรียนรายบุคคล” โดยกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการสำรวจ ค้นหา และคัดกรองเด็กเล็ก/นักเรียน (Re X-ray) กลุ่มที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) ตั้งแต่ในชั้นเรียน ดำเนินการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านเพื่อพบปะพูดคุยกับผู้ปกครอง ผู้ดูแล รวมถึงผู้นำชุมชน/ผู้นำหมู่บ้าน เพื่อจัดเก็บข้อมูลรายบุคคล วิเคราะห์จำแนก และคัดกรอง ออกแบบการแก้ปัญหาและการช่วยเหลือดูแลเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง ป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษาหรือการเรียนรู้ รวมถึงการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) สถานศึกษา (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน และวิทยาลัย) จัดตั้งหน่วยลูกเสือต้านภัยยาเสพติด รวมถึงจัดทำโครงการลูกเสือจูเนียร์ ระดับปฐมวัย

๑.๒.๒ การป้องกันยาเสพติดในเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะสมอง : Executive Functions (EF) เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด เสริมทักษะชีวิต (Life skills) และการพัฒนาทักษะอาชีพ ให้กับเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ที่เป็นมิตรและปลอดภัยสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวให้มีพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน

(๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) ชุมชน/หมู่บ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดในชุมชน

(๔) ดำเนินการสำรวจ ค้นหา (Re X-ray) เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาหรือเด็กตกหล่นกลุ่มที่มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเปราะบาง) ดำเนินการลงพื้นที่เยี่ยมบ้านเพื่อพบปะพูดคุยกับผู้ปกครอง ผู้ดูแล รวมถึงผู้นำชุมชน/ผู้นำหมู่บ้าน เพื่อจัดเก็บข้อมูลรายบุคคล วิเคราะห์จำแนก และคัดกรอง ออกแบบการแก้ปัญหาและการช่วยเหลือดูแลเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้เด็กและเยาวชนกลุ่มดังกล่าวข้างต้น ได้รับโอกาสกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิ ตามระดับ และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ตามความพร้อม ความถนัดและศักยภาพของตนเอง รวมถึงการดูแล และให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๕) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อเสริมสร้างกลไกความเข้มแข็งในการดูแล และช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

๒. การดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการเชิงรุก ดังนี้

๒.๑ การดำเนินการคัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟู

๒.๑.๑ จัดตั้งศูนย์คัดกรองเพื่อคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด

พิจารณาจัดตั้งศูนย์คัดกรองเพื่อคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด ภาวะความเสี่ยงทางสุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมถึงปัญหาด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับการติดยาเสพติด

และวิเคราะห์จำแนกระดับความรุนแรง และวางแผนการดูแลบำบัดรักษาหรือการส่งต่อที่เหมาะสม รวดเร็ว และปลอดภัย โดยถือปฏิบัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติดและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการคัดกรองผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติด โดยศูนย์คัดกรองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) หรือเว็บไซต์ <https://antidrug.moph.go.th/> ด้วย

๒.๑.๒ การมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมดำเนินการคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติด

มอบหมายบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับจังหวัด/ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด อำเภอ/ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ ชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ขปต.) หรือชุดปฏิบัติการอื่น ๆ ในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการค้นหาผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการคัดกรองและกระบวนการบำบัดรักษาที่เหมาะสม การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และเยี่ยมเยียนให้กำลังใจผู้ผ่านการฟื้นฟูสภาพทางสังคมและครอบครัว

ทั้งนี้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องส่งใช้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามกฎหมาย ให้ดำเนินการตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายในงบดำเนินงาน ค่าตอบแทน ประเภทค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมากที่ ๐๘๐๘.๒/ว ๗๒๗๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑.๓ การสนับสนุนกระบวนการคัดกรองและบำบัดรักษา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาชุดตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด การจัดกิจกรรมบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพ หรือกิจกรรมบำบัดผู้ติดยาเสพติดโดยชุมชนเป็นฐาน (CBTx) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการจัดหาชุดตรวจปัสสาวะหาสารเสพติด สำหรับใช้ในการค้นหาและคัดกรองร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา หรืออาจอุดหนุนงบประมาณให้หน่วยงานดังกล่าวไปดำเนินการ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๒๗๐ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการเสนอโครงการขอรับเงินอุดหนุนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑.๔ การส่งต่อผู้เสพยาเสพติด (ผู้ป่วย) เพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู

การส่งต่อผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานบำบัดรักษาฟื้นฟูที่เหมาะสม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการกิจดังกล่าว โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนได้ ในกรณีหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการได้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการส่งต่อผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีรถส่วนกลางหรือมีรถส่วนกลาง แต่อยู่ในระหว่างใช้ปฏิบัติราชการหรือรถอยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมแก่การรับส่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานมูลนิธิหรือองค์กรอื่น ๆ ที่มีรถฉุกเฉิน เพื่อให้การช่วยเหลือ หรืออาจจ้างพาหนะในพื้นที่ โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ หรืออาจให้ความช่วยเหลือเป็นเงินค่าพาหนะในการเดินทางไปบำบัดรักษาฟื้นฟู ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบกับระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๒

/๒.๑.๕ การสนับสนุน ...

๒.๑.๕ การสนับสนุนงบประมาณ

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการเสนอโครงการเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการคัดกรองและประเมินความรุนแรงของการติดยาเสพติดในพื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาแล้วมีความจำเป็นต้องสนับสนุนงบประมาณดำเนินการตามภารกิจดังกล่าว อันจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาอุดหนุนเงินให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๗๕๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๒๗๐ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๒.๒ การดำเนินการฟื้นฟูสภาพทางสังคม โดยการติดตาม ดูแล ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และสงเคราะห์ที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหรือผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษา ตามที่ร้องขอ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ โดยพิจารณาจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม จังหวัด/อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ถ้ามี) เพื่อให้การสงเคราะห์สนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา อาชีพ ตลอดจนการติดตาม ดูแลช่วยเหลือจนสามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ โดยถือปฏิบัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติด และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง โดยมีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

๒.๒.๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการประสานจากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ระดับอำเภอ

๒.๒.๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมของตนเอง จะเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ถูกส่งข้อมูลในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) โดยส่งผ่านมาจากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ระดับอำเภอ ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมตรวจสอบภาระงานในระบบดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

๒.๒.๓ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

- เป็นผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาที่มีการประสานหรือส่งต่อมาจากศูนย์คัดกรองสถานพยาบาลยาเสพติด สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หรือหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเป็นประชาชนผู้อยู่อาศัยในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่นนั้น

- เป็นผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษาตามมาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๖๔ ที่ยื่นคำขอเข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมต่อศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมด้วยตนเอง หรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นยื่นคำขอแทน ผ่านศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ระดับอำเภอ โดยเป็นประชาชนผู้อยู่อาศัยในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่นนั้น

๒.๒.๔ การตรวจสอบความต้องการช่วยเหลือ

เมื่อมีข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบความต้องการว่าอยู่ในขอบข่ายภารกิจที่สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือภายใต้ภารกิจ อำนาจหน้าที่พร้อมตรวจสอบข้อมูลบุคคลที่ขอความช่วยเหลือว่าเป็นประชาชนผู้อยู่อาศัยในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่นนั้นหรือไม่ โดยอาจดำเนินการสัมภาษณ์หรือลงพื้นที่ตรวจสอบความต้องการที่แท้จริงตามความเหมาะสม หากดำเนินการได้ให้กรับงานในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.)

๒.๒.๕ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

กฎกระทรวงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดกรอบการฟื้นฟูสภาพทางสังคม/การให้ความช่วยเหลือ โดยแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านครอบครัวและชุมชน ได้แก่ การสร้างเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว การส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษา การติดตาม ดูแล และช่วยเหลือผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยประสานการทำงานกับสถานพยาบาลที่รับผิดชอบในการบำบัดรักษา หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่ดูแลผู้ขอรับความช่วยเหลือ เพื่อร่วมกันออกแบบกิจกรรม และแนวทางในการส่งเสริมให้ครอบครัวและชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษา การติดตามดูแล และช่วยเหลือการฟื้นฟูสภาพทางสังคมอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

(๒) ด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพ การช่วยเหลือและสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัย การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ เครื่องอุปโภคบริโภค หรือสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ และสถานะทางการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ โดยการจัดหางาน โดยประสานหน่วยงานภาคธุรกิจ หรือสถานประกอบการ เอกชน หรือสมาคมต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อหาโอกาสในการรับผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมเข้าทำงาน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจากทักษะ ความรู้ และความสามารถของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาจ้างเหมาบริการตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นนั้น โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๖๓๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๗, การฝึกอาชีพที่มีความพร้อมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการฟื้นฟู สภาพทางสังคม โดยอาจประสานสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน หรือหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม องค์กรสงเคราะห์อื่น ๆ เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อฝึกอาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม ทั้งนี้ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาดำเนินการจัดฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรม ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗, การช่วยเหลือและสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัย กรณีผู้เข้ารับการฟื้นฟู สภาพทางสังคมเป็นผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง หรือยังไม่สามารถกลับเข้าอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยของตนเองได้ ให้พิจารณาจัดหาที่อยู่อาศัย สถานที่พักพิง หรือสถานสงเคราะห์ แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราวหรือถาวร โดยพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้ตามความเหมาะสม, และการสนับสนุนเงินสงเคราะห์ เครื่องอุปโภคบริโภค หรือสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีพ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ ตรวจสอบสิทธิและสวัสดิการของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมที่ได้รับความเดือดร้อน หรือไม่สามารถ ช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีพเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลดังกล่าวสามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขในสังคมได้ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่าย เพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบกับ หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๓๖๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๔๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

(๓) ด้านการศึกษา สามารถสนับสนุนการศึกษาให้แก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมที่ไม่ได้เข้าศึกษา ในสถานศึกษาใดหรืออยู่ระหว่างพักการศึกษา โดยการประสานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในพื้นที่ หรือสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้ารับการศึกษได้ในระดับที่จำเป็น รวมทั้งการสนับสนุนการศึกษานอกระบบ โดยประสานสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด เพื่อส่งต่อผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้เข้ารับการศึกษ ในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล และศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ ตามความเหมาะสม

(๔) ด้านสาธารณสุขและสุขภาพ โดยเป็นการติดตามและดูแลสุขภาพ ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง และอาจประสานให้เข้ารับบริการจากสถานพยาบาล หรือศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ ตามสิทธิของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

๒.๒.๖ การรายงานผลการดำเนินงาน

(๑) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ระหว่างดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการให้ความช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมดำเนินการบันทึกข้อมูลความช่วยเหลือในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) หรือเว็บไซต์ <https://antidrug.moph.go.th/> ด้วย

(๒) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการให้ความช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินงานให้ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ระดับอำเภอ ทราบ เพื่อบันทึกข้อมูลความช่วยเหลือในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ด้วย

๒.๒.๗ การส่งต่อความช่วยเหลือ

กรณีที่ศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมรายใด มีความต้องการช่วยเหลือที่มีได้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่หรือเกินศักยภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ให้ประสานศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมระดับอำเภอ และบันทึกข้อมูลลงในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) เพื่อส่งต่อผู้เข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมรายดังกล่าวเข้ารับการฟื้นฟูสภาพทางสังคมจากศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมระดับอำเภอนั้นแทน เพื่อพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมในลำดับต่อไป

๓. การดำเนินงานด้านงบประมาณ

กรณีการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้คำนึงถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทยเป็นสำคัญ โดยจะต้องถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ตามภาคผนวก ข ทั้งนี้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี/เพิ่มเติม ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยแบ่งการใช้จ่ายงบประมาณ เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้จ่ายจากงบประมาณของตนเองดำเนินการ แบ่งเป็น ๓ กรณี ดังนี้

๓.๑.๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตั้งโครงการตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำหรับภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๑๘๘ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การสร้างภูมิคุ้มกันในเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดอบรม กิจกรรมรณรงค์ การบำบัดรักษา และการฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด เป็นต้น ไว้ในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ไว้แล้ว ให้ดำเนินการตามโครงการและรายงานผลการดำเนินการให้หน่วยงานจังหวัด/อำเภอ ทราบ ทั้งนี้ สำหรับการจัดหาพัสดุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

๓.๑.๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) โอนงบประมาณรายจ่ายรายการที่หมดความจำเป็นหรือมีความจำเป็นน้อยกว่า มาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๖ หรือ ข้อ ๒๗ แล้วแต่กรณี

(๒) หากดำเนินการตามข้อ (๑) แล้วงบประมาณรายจ่ายยังไม่เพียงพอ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามข้อ ๔๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ อาจพิจารณาขอความช่วยเหลือยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๓๗๔๗/๒๕๖๖ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

๓.๑.๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ดำเนินการเอง อาจพิจารณาอุดหนุนงบประมาณด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หน่วยงานอื่น ที่มีหน้าที่ในการป้องกันและบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๗๕๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๒๗๐ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการเสนอโครงการขอรับเงินอุดหนุนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้จ่ายจากงบประมาณของกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นหรือพื้นที่

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ สามารถใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เพื่อสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคได้ โดยสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ สถานบริการ หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานอื่น องค์กรหรือกลุ่มประชาชน เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผ่านการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพอนุมัติ ซึ่งมีผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประธานกรรมการ ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ภาคผนวก ก -

กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ภายใต้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทภารกิจ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๑๘๘ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ภารกิจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. ประมวลกฎหมายยาเสพติด
๓. ประกาศคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดตั้งและรับรองคุณภาพศูนย์คัดกรอง พ.ศ. ๒๕๖๕
๔. ประกาศคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดตั้งและรับรองคุณภาพศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม พ.ศ. ๒๕๖๕
๕. กฎกระทรวงการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดและผู้ผ่านการบำบัดรักษา พ.ศ. ๒๕๖๖
๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๔/ว ๓๐๔๘ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานและจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมในจังหวัดและศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมอื่นของกระทรวงมหาดไทย ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดและอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

- ภาคผนวก ข-

กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ภายใต้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
.....
กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. การมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมดำเนินการคัดกรองและประเมินความรุนแรง
ของการติดยาเสพติด (กรณี อปท. ส่งใช้ อปพร.)

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมากที่ ๐๘๐๘.๒/ว ๗๒๗๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒. การสนับสนุนกระบวนการคัดกรองและบำบัดรักษา

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๒๗๐
ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๓. การส่งต่อผู้เสพยาเสพติด (ผู้ป่วย) เพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู
(กรณี อปท. มีความจำเป็นต้องดำเนินการเอง)

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและรักษารถยนต์ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๐
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ
หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖
- ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการสงเคราะห์ครอบครัว
ผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๒

๔. การสนับสนุนงบประมาณ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๗๕๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๕๒๗๐ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๕. พื้นฟูสภาพทางสังคม

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๖๓๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๗
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับ การฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๖๗๖๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๙๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๖. การดำเนินงานด้านงบประมาณ

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้รถและรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

- ภาคผนวก ค-

กฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ภายใต้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
.....
แนวทางการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีการใช้งาน สำหรับผู้บันทึกข้อมูล ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสด.)

วิธีการใช้งาน สำหรับศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม ระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
ของประเทศ (บสด.)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน Executive Functions (EF)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ในรูปแบบ Infographic)

SCAN ME